

რედაქცია: სოლოლაკზე, ბაღის ქუჩაზე, ბ. შადინოვის სახლში, № 33.

ხელის-მოწერა მიიღება რედაქციაში. ბარეზე მცხოვრებთათვის: Въ Тифлисъ. Въ редакцію „Дროზბა“.

გაზეთის ფასი: მთელის წლისა — 8 მ., ნახევარ წლისა — 5 მ., ხანისთვის — 3 მ., ერთისთვის — 1 მ.

ცალკე ნომერი ღირს შაურად.

დროება

ყოველ დღე ორშაბათს გარდა

ფასი განცხადებისა: ცალკე ნომერით ასოზე 1 კ.პ., მთლიანად — 5 კ.პ., პატარაით — 4 კ.პ.

რედაქციას უფლება აქვს გაასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდად გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატიები ავტორს არ დაუბრუნდება.

ცალკე ნომერი ღირს შაურად.

ნახევარი წლის ხელის-მოწერა

„დროებაზე“

მიიღება რედაქციაში — ბაღის (სადოვლის) ქუჩაზე, ბ. შადინოვის სახლში, № 33.

შალაქს გარეშე მცხოვრებთა ამ აღრესით უნდა დაიბარონ გაზეთი: Въ Тифлисъ. Въ редакцію газ. „Дროзба“.

ფასი ნახევარ წლის გაზეთისა, ე. ი. 1 ივლისიდან წლის დამლევამდინ, გაგზავნილი — ხუთი მანეთი.

ტელეგრაფები

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

კატეგორია, 9 ივლისს. ნაენი-ნოვგოროდის (შაკარის) იარმუკაზე 7 ივლისს ცეცხლი გაჩნდა. რამდენიმე რიგი დუქნები, სხვათა შორის საწვრიმალა და და ჩაის მალაზიები დაიწვა. მართს დუქანში მფეთქებელი საქონელი იფეთქა 17 კაცი გადაიწვა, ამათგან ოთხი სრულდებით დამწვარი ნახეს.

ფელტონი

ქაიროლის სახლობა

თუმცა ქაიროლის სახლობის ისტორია დიდი ხნის ამბავი არ არის; ამ გვარის წარმომადგენელთა გამოიჩინეს თავი იტალიის განთავისუფლების და შეერთების დროს, თუმცა ერთი ქაიროლთაგანი — ბენედეტო იტალიის პირველ მინისტრათა იყო ამ უკანასკნელ დროს, მაგრამ იტალიელები ძალიან ცოტათ იცნობენ ამ გამოჩენილი სახლობის ისტორიას.

ბენედეტოს დედა, ადელაიდა ბონო, დაიბადა 17 მარტს 1806 წელს; 18 წლისა იყო, როცა პაეილმა ქაიროლი ქაიროლიმ შეირთო, კარგმა ექიმმა, უპირველესმა ოპერატორმა, რომელიც ძალიან უყვარდათ საწყლებს და რომელსაც განზედ უყურებდნენ ავსტრიელები, იმ ქამათ ამ ქვეყნის მფლობელი.

პირველად ადელაიდას ჰყავდა ორი ვაჟი: ბენედეტო და მარსესტო, რომელ-

სტამბოლი, 8 ივლისს. ხერვდინ-ფაშა ავად გახდა; იმის მაგივრად მთავარ ვეზირად (სამინისტროს თავმჯდომარედ) დროებით ჯევედეთ-ფაშა დანიშნეს.

კატეგორია, 9 ივლისს. ღღეს მოვიდნენ აქ: რუსეთის ელჩი საფრანგეთში თ. მორლოვი და გრაფი იგნატიევი. ხვალ პეტერბურღში გრაფ ლორის-მელიქოვს მოვილიან.

სტამბოლი, 9 ივლისს. ხონთქარმა მიიღო ხაირედინ-ფაშის პროგრამა და ამის გამო იმედა, რომ ის მთავარ-ვეზირობიდან გამოცვლილი აღარ იქნება.

სტამბოლი, 1 ივლისს. საფრანგეთისა და ინგლისის ელჩებმა წარუდგინეს ხონთქარს ფიცხელი მოთხოვნები იმის თაობაზე, რომ მსამაღეთის მთავრობამ სამის დღის განმავლობაში აცნობოს საფრანგეთსა და ინგლისს შინაარსი იმ ფირმანისა, რომელშიაც მოხსენებულია — თუ რა უფლებანი და მოვალეობანი მიანიჭა სულთანმა მევიპტეს ახალ მემდევს (ვიცე-კაროლს) მეფიკ-ფაშას. თუ ხონთქარი ამ მოთხოვნებს არ შეასრულებს, მოხსენებულია ნოტაში, ამ შემთხვევაში ინგლისი და

საფრანგეთი მოსპობენ მევიპტეს დამოკიდებულებას მსამაღეთისაგან და ამ ქვეყანას სრულიად გაათავისუფლებენ.

კატეგორია, 10 ივლისს

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

ბანკის ბილეთები:	მან. კაპ.
პირველი გამოცემის	— 95 —
მეორე	— — 94—87
მესამესი	— — 94—75
მეოთხესი	— — 94—75
აღმოსავლეთის პირ.	— 92—62
აღმოსავლეთის მეორე	— 92—87
აღმოსავლეთის მესამე	— 92—75
მ.ქრო, 1/2 იმპერიალი	— 8 — 4

მთელი. თავად-ან. ბანკის გირაოს ფურცელი	— „ —
შინაგანი 5% სესხის ბილეთები	მან. კაპ.
პირველი სესხის	— — 233—25
მეორე სესხის	— — 233—50

1 მანეთი ღირს:

ლონდონი	— — 24—75 პენსი
ბერლინი	— — 125 — „ ცენტი
პარიჟი	— — 211—50 სანტიმი
ვენა	— — 262 — „ ჰფენიგი
პეტერბურღის კერასინი	— „ —

ნიც იყვნენ ორი-სამი წლისა, როცა იტალიელი ქალი მარიკეტა ერთი აჯანყებულის პატრიოტის ცოლი გადაიცვალა მენეციის ციხეში. ამბობენ, ადელაიდამ რო გაიგო ეს ამბავი, ჩაიკრა მაგრა გულში ორივე თავისი შვილები და შეუთქვა ლმერთს, რომ გარეშე მტრის სიძულვილში გამოზრდის იმათ.

შემდეგ იმას ეყოლა კიდევ სამი შვილი: ლუიჯი, მარიკო და ჯოვანი; უკანასკნელი დაიბადა 1841 წელს.

პიო IX ამოიჩინეს რომის პაპათ 1846 წელს და ყველასთვის სასოვრათ არის დარჩენილი იმისი ლოცვა:

— „ლმერთო, დალოცე იტალია!“

მა სიტყვა, როგორც ნაპერწკალი თოფის წამალში, ისე ჩაუვარდათ გულში ავსტრიის ხელქვეით იტალიელებს; ლამბარდიელებმა იგრძნეს მაშინ უღელი, რომელიც კისერზე ედებო; ამ დრომდინკი იყვნენ მორჩილად და შეიდობიანდ ისე, როცა ერთი იმათგანივე ეუბნებოდა მომგზაურ ინგლისელს:

— მე ძალიან მიხდა, რომ ავსტრიელებმა ყველას ჩვენ ხალხს, აგრეთვე მეც,

ყოველ დღე გვითავაზონ ას-ასი ჯოჯი! იქნება ამან მანც გამოკვალდოს და ფეხზე დაგვაყენოს.

პიო IX-ის ლოცვამ ისე იმუშავა ხალხზე, როგორც თითონა სურდა.

როცა ავსტრიის იმპერატორი მივიდა მენეციაში, ხალხი მტრულად მიეგება იმას. პაეიაში მივიდნენ მმართველობის აგენტები მილანიდან, ხალხის არეულობისა და უწყსოების მოსახდენათ, რომ ამ ნაირად მმართველობისათვის მიეცათ შემთხვევა და ღონის-ძიება ხალხის დასჯისა.

ამ აგენტებმა დაიწყეს ყვირილი:

— „არ გეინდა იმპერატორო!“

მაგრამ ხალხმა გაიგო, რაც სურდათ ამათ, გაიგო ამათი ხაფანგი, და დარჩნენ შეიდობიანად. საუბედუროთ, ამ დროს ერთ სალდათსა და მოქალაქეს შუა მოხდა ჩხუბი. მს სავამო იყო, რომ ავსტრიის სალდათებს თავისებურად დაეწყოსთ ამ ვითომ აჯანყების დაწყნარება: ცხენოსანმა ჯარმა გაფანტა ყველანი ქუჩებიდან; მრავალი სტუდენტები დასჭრეს და მრავალი პატრიოტები ჩაყვეს ციხეში.

საქართველო

დღიური

* * ჩვენს ოფიციალურს კაზეთში გამოცხადებულია უ. თფილისის ღებრნატორისაგან მიწოდმილი ცნობა, რომლიდანაც ცტყობულობით, რომ კალიას წელს შარაიაში 632,000 მანეთის ზარალი მიუცია, სიღნაღის მაზრაში კი 9,500 მანეთის საღირალი ყანა-ბოსტნები და ვენახები გაუფუჭებია. ეს ცნობა, რასაკვირველია, სრული და ნამდვილი არ არის; იმაში არ არის, სხვათა შორის, მოყვანილის ზარალი, რომელიც მოუტანა კალიამ თფილისისა და ბორის უფლის მამულის პატრონებსა.

საზოგადოთ წლევიანდელი ზარალი კალიისაგან ჩვენს ქვეყანაში ერთ მილიონ მანეთს თუ გადაემეტება, თორემ ნაკლები არ იქნება.

* * ბათუმიდამ გვწერენ, რომ ანტონოვის კომედის (შენა ბიძამ ცოლი შეერთო?) გარდა, ამავე საღამოს ცოცხალი სურათებიც ყოფილა და უფ. ბარხუდარაანს ებრაული სცენები წაუკითხავს. ქაქელიაში ყველაზე უკეთ უთამაშნაით ამავე უფ. ბარხუდარაანს, პ. ბეთანოვისას და ლ. მჭედლიშვილს; სხვებსაც კარგათ შეუსრულებიათ თავიანთი როლები. წარმოდგენაზე დაძალი ხალხი დასწრება და ბევრმა განაცხადეს სურვილი, რომ მხირად იყვეს ქართული სპექტაკლებია.

* * მთათისიდამ გვაცნობებენ, რომ ორი ნიჭიერი მოთამაშეთაგანი ჩვენის ახლად შემდგარის ქართულის ტრუპში-

სა—მარიამ საფაროვისა და მასილ აბაშიძე დაქორწილებულან. მისურვებთ, რომ ამ შეუღლებას არაერთი დაბრკოლება არ მიეცეს ქართულის თეატრის საქმისათვის, არამედ უფრო მაგრად და საუკუნოდ დაეკავშირებინოთ ესენი ქართულ თეატრთან, უფრო ერთგულნი და მუყაითნი გამხდარიყვნენ სცენის სამსახურში, რომელშიაც ამათ ასეთი ნიჭი გამოიჩინეს და საზოგადოების თანაგრძნობაც ასე უხვად მიიღეს...

მთათისიდამვე გვწერენ, რომ ჩვენი მოგზაური ტრუპა ამ ქვედა ბათუმიში წასულა, სადაც რამდენიმე სპექტაკლი გამართეს აპირებს. ბათუმიდამ, როგორც ისმის, ახალციხესა და ახალტუშანში აპირებენ წასვლას და აგრეთვე წარმოდგენების გამართვას.

* * ჩვენ გვითხრეს, რომ თფილისელ სოცხებს თავიანთ მომავალ სცენიანთვის ერთი აქტორი და სამი აქტორისა გამოუწერიათ სტამბოლად; ამათთან პირობების შესაკრავად და მოსაყვანად უფ. ჩიქიშვიანი არაა გაგზავნილი.

* * „თფილისის მოამბის“ უკანასკნელს ნომერში დაბეჭდილია სანხერიდამ მიღებული კორრესპონდენცია, რომლის ავტორი გვაცნობებს, რომ სოფ. დავაეთში (სანხერიდამ 20 ვერსზე) ამ დღეებში ჩხუბი მომხდარა აზნაურთ აბაშიძეებსა და გლეხთ ჩიტაძეებს შუა. ჩხუბი მიწის თაობაზედ ყოფილა. ბლტნები ორმოცაჲდნი ყოფილან საღვთო ყანაში მხოლოდ სამუშაო იარაღებით, აზნაურები კი დაიარაღებულნი დამბაჩებითა და ხანჯალ-ხაჩოლებით. ამ ჩხუბის დროს ორი გლეხი მომკვდარა და რამდენიმე აზნაური და გლეხები დაჭრილი არისო.

ზამოციება არის დანიშნული მხოლოდ შინა-ოფიციალურად * * ჩვენ მივიღეთ ბარბადამ შემდეგი შენიშვნა:

„ზოგიერთ პირთ გასაოცრად დარჩათ ის ამბავი ბარბადამის მესხანსკის სტარშინისა, რომელიც გახუთა „დროების“ მე-131 და 140 ნომერებში იყო გამოცხადებული. აქაურობა თავიდავე ასე ყოფილა და ასე მიღის: თავის ქალაქის ამბება სრულებით არ იციან, არ დასდევენ—თუ რახდება იმათ ცვირწინ.

„ბევრმა ისიც არ იცის, რომ ვინემ ბორში სამოქალაქო მმართველობა გაინსნებოდა და დეპუტატები ხელში იყო ყოველივე სამოქალაქო საქმეები, იმ დროს ერთს ბარბადამ მოქალაქეთაგანს თავის სახლს წინ საქალაქო ადვოლი დაუთავურებია და ამ ადვოლისათვის 100 მანეთი წარუდგინა ქალაქის სასარგებლოდ თხოვნასთან; ის ფული მაშინ თხოვნაზედ ხელის-მოწერით გარდაუკითა ერთის დეპუტატისათვის; მაგრამ დღესაც არსად არა სჩანს არც შესავალში ჩაწერილი და არც გამოწერილი გასცხადში! მრავალჯერ მოუთხოვნიათ პასუხი და ანგარიში, მაგრამ გაჩუმებულა, და როცა აღრინდელი უფლის უფროსი მოკვდა, მერე კი ამბობს, რომ იმის სიტყვიერის ბრძანებით დავხარჯე ქალაქის სხვა-და-სხვა საქიროებაზედაო. ქალაქის გამგეობამ, რასაკვირველია, ეს საფუძველი არ მიიღო და გარდაუწყვიტა გარდაახდევინონ. მაგრამ რას გარდაახდევინებენ, როდესაც ყოველი თავის ქონება, როგორც ამბობენ, ცოლის სახელობაზედ აქვს დატკიცებული.

რამდენი სხვა ამის მსგავსად ფულეები დაეკარგა ქალაქს, მაგრამ ვინ არის პატრონი და ყურის-მგდებელი?

როცა პალერმოში იფეთქა რევოლიუციამ, პავიის ახალგაზდობა შეიკრიბა საყდარში. სტუდენტებსა სთხოვეს, რომ წყნარად ყოფილიყვნენ; იმათ დაუჯერეს; მაგრამ პესტრილებს სრულიად ეს არა სურდათ. მრთხელ, როცა ერთ პატივემულ კაცს მიასვენებდნენ სასაფლაოზედ დასამარხავათ, ერთმა პესტრიის აფიცრმა განგებ გაუარა ამ კუბოს წინ და სიგარაც კი არ ამოიღო კბილებიდან. მოხდა ჩხუბი; პესტრიის სალდათებმა იხმარეს ხიშტები; ორი სტუდენტი მოპკლეს, სხვები დაითხოვეს თავ-თავიანთ სახლში და უნივერსიტეტიც დახურეს.

ბენედეტო ძაიროლიმ გაიგო, რომ იმისი დაჭერაც უნდოდათ და დაიძალა პეიმონტი; მრნესტოს, რომელიც იყო თხუთმეტი წლისა, შეეძლო დაჩინა მამასთან.

მილანის „ხუთი დღის“ რევოლიუციისა და მენციის არეულობის შემდეგ, კაროლმა ძარლ ალბერტმა გაიარა ტეჩინო და შევიდა პავიაში, რომლის ქუჩები იყო დაფენილი ყვავილებითა. ბეკლდინებათ—რა შედეგი ჰქონდა ამ კამ-

პანიას, რომელშიაც, სხვათა შორის, ბენედეტო ძაიროლიმაც მიიღო მონაწილეობა; მტერთან ბრძოლაში იმან გამოიჩინათავე თავის მხნობით და თავდაუზოგველობით; უბრალო სალდათად ჩაეწერა ჯარში და მოკლე ხანში კაპიტნის ჩინი დაიმსახურა.

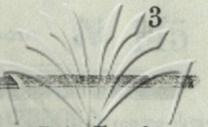
ამის შემდეგ პესტრიელები შინ დაბრუნდნენ, პატრიოტები კი ათასობით გადასახლდნენ სხვა ქვეყნებში. ძაიროლის სახლობა დადგა პეიმონტის სოფელს ბროპველოში.

მეორე ზამთარში პოლიტაკური არეულობა მოხდა და ძაიროლის ოჯახსაც უბედურება ეწვია: ძაიროლი-მამა გახდა ავით, ავითმყოფობა ყოველ დღე უძრვილდებოდა; იმას ესმოდა თავის ლოგინში ქუხილი ნავარის ომისა; დაწყებულ იყო, რომ იტალიელები დაამარცხებდნენ; მაგრამ, როცა გაიგო იმათი დამარცხება, იგრძნო, რომ სიკვდილი უახლოვდებოდა და ითხოვა გადაეყვანათ პავიაში; მაგრამ ეჭიმებმა არ მისცეს ნება და რამდენიმე დღის შემდეგ ძარლო ძაიროლი გადაიცალა ბროპველოში

თავის ხალხის უბედობითა და დაჩაგრით გულ-მოკლული.

1849 წლიდამ 1859-დინ, ძაიროლები, როგორც სხვა იტალიელები, შეთქმულობას არდგენდნენ და პესტრიის მმართველობის საწინააღმდეგოდ ემზადებოდნენ. მაძინიმ შეადგინა პირობაგანდოს ასოციაცია, რომელსაც დაარქვა სახელიად „ნაციონალური პომიტეტი.“ ბენედეტო და მნრიკო ძაიროლები ამ კომიტეტის მოთავენი იყვნენ პავიაში. თუმცა ესენი ხელ-მეორედ იყვნენ სამშობლოდამ განდევნილნი, მაგრამ უცხოეთიდანაც არ იშლიდნენ მაინც მოქმედებას. ამათის საშუალებით პავიისა და ბენუის პატრიოტებსა და შეთქმულობის მოთავეებს ერთმანეთში მიწერ-მოწერ-ჰქონდათ. ამავე დროს მრნესტო ძაიროლი დაბრუნდა შინ და ხალხი აღელვა, რომლისათვისაც ის დაიჭირეს და ორი კვირა ციხეში ჩასვეს.

თარგმანი მ. ც —ლისა, (შემდეგი იქნება.)

„ნათქვამია ქართულად: „ზოგისა ბამ-
ბა ჩხრალებს და ზოგისა კაკალი არაო!“
ასეა ჩვენს ქალაქშიაც: ღარბებს კი
კაპიკსაც არ შეარჩენენ და შეძლებუ-
ლები ყოველთვის წყლიდამზრალი გა-
მოდგრებიან ხოლმე...

„თუ ზემოთ-მოხსენებულს გარემო-
ებაზედ ვისმეს ეჭვი დაებადოს, ვთხოვთ
შეიარონ ზარის სამოქალაქო მმართვე-
ლობის კანცელარიაში და ნახონ по
описи дела № 10, 1876 წლისა“...

* * * რკინის გზის უმთავრეს გამგეო-
ბისაგან გამოვიდა ახალი განკარგულე-
ბა, რომ დღეის შემდეგ რკინის
გზის სტანციებზე ქალები არ უნდა იქ-
მნენ მიღებულნი ტელეგრაფის სამსა-
ხურშიო.

სწავლული ექიმი მიუწოდებელი და
დასარღებელი კი არა, მისი ჭირის მო-
ზარე და მეოხე ყოფილა.

მა ოთხი წელიწადია ცხოვრებს ჩვენ-
ში მოსკოვის უნივერსიტეტის მეხუთე
კურსის სტუდენტი ექიმი იაკობ ტაყაი-
შვილი. მკრ ნახაუთ იმისთანა გურულს,
რომ ექიმ ტაყაიშვილს არ იცნობდეს.
მართი წამი ამ კაცს მოსვენება არა აქვს:
მუდამ სოფლებში დაჰყავთ ავთმყოფებ-
თან; შაბათ-კვირას გარდა, მას კაცი
შინ იშვიათად ნახავს; ამ ორ დღეს კი
შინ ღებულობს ავთმყოფებს და ოცო-
ბით და ორმოცობით მიდიან მასთან
მრავალი გაჭირებულები.

ზასაკვირიც არაა ესეთი ნდობა და
რწმუნება ამ კაცის მკურნალობისა: თა-
ვის საქმის საფუძვლიანთ ცოდნა, დი-
დი ბეჯითობა და მეცადინეობა ამ საქ-
მეში, ყურადღება ავთმყოფისადმი, ჩე-
ნი ხალხისა და ქვეყნის საფუძვლიან
ცნობა, ღარიბებისა და გაჭირებულების
სიბრალოლე—ი ის თვისებანი, რომელ-
ნიც განასხვავებენ ამ ექიმს ჩვენი მაზ-
რების „დობტორებისაგან“.

ბევრი შევიწროება გამოასცადა უფ. ტა-
ყაიშვილმა აქურა მაზრის ექიმის შუ-
რისა და სიხარბისაგან. მა უსაფუძვლო
შური იქაში მივიდა, რომ მაზრის ექიმ-
მა სასტყაო აუქრძალა ოსტრეკეთს
აფთაიქს პატრონს ტაყაიშვილს რე-
კეპტათ წამლების გაცემა; მაგრამ ვერც
ამნაირმა შურამ ძიება იმოქმედა. ტა-
ყაიშვილის პრაქტიკაზე: ავთმყოფებმა
ერთ-ხმათ გამოუხადეს ტაყაიშვილს,
ოლონდ შენ კი გვიწამლე და ჩვენ ფო-
თადან და მეთაირად მოვიტანთ
შენი რეკეპტით წამლებსაო.

ამ ცოტა ხანშიაც თურმე მოენდო-
მებია აქურა მაზრის ექიმს უფ. ტაყაი-
შვილის წაუთრხილება! მაგრამ, რო-
გორც გავაგონე, უფ. მაზრის მმარ-
თელი გონიერულად ჩარედა ამათ
საქმეში და მეერაგებია ისინი. ვასურ-
ვებთ კვლავაც ესე სასარგებლოდ მოქ-
ცეულიყოს უფ. მაზრის მმართველი
ამათ შესახებ.

ამნაირათ ექიმი ტაყაიშვილი ვახდა
ჩვენი ხალხისათვის მიუკილებელი სა-
ჭირო პირი; ვინატრით ის არ მოსცი-
ლებოდეს ჩვენს გაჭირებულ ქვეყნას.
მგონი ურიგო არ იქნება ჩვენმა მაზრამ
მიჰბაძოს ამ შემთხვევაში სოფ. საკარე-
ჯოს საზოგადოებას და აქაურმა რამო-
დენიმე საზოგადოებამ (რადგან მთელ
ბურიას ერთი ექიმი ვერ გაწვდებია) და-
იყენოს უფ. ტაყაიშვილი იმ პირობით
როგორც საგარეჯოში დაუყენებიათ
უფ. ხუდადოვი. ამ ჰაზრს უეჭველად
სიამოვნებით დაეთანხმება ბევრი საზო-
გადოება ბურიისა. რასაკვირველია, ამის
ახლოვე სისრულეში მოყვანა მაშინ შე-
იძლება, თუ რომ უფ. ტაყაიშვილი ამ
ხანებში უკანვე რუსეთში არ დაბრუნ-
დება ერთის წლით სწავლის დასასრუ-
ლებლად და ეგზამენების დასასრულე-
ლათ, რადგან სწავლა და გამოცდილე-
ბა მას არა ნაკლები აქვს იმ პატენტთან
ექიმებზედ, რომლებიც მისს მესავს

სარგებლობასაც ვერ მოუტანებენ ქვე-
ყანას.—იმ შემთხვევაშიც კი უფ. ტაყაი-
შვილი რუსეთში წავიდა, ჩვენს
სრულს იმედს ვიქონიებთ, ის ისევე აქ,
თავის ქვეყანაში დაბრუნდება ისეთივე
ბეჯითი, საქმის მოყვარე და ღარიბი
ხალხის შემწე ექიმი, როგორც ახლა
იცნობს მას მთელი ბურია. „პატენტ-
ანობა“, იმედია, მას არ წაახდენს, რო-
გორც ზოგიერთებს ემართება ხოლმე.
ღარწმუნებულნი იყოს უფ. ტაყაიშვილი,
რომ იგივე სიყვარული, ნდობა და თა-
ნაგრძობა დახდებია მას ჩვენში, რომე-
ლიც იმან ღარსეულად დაიშინაურა ამ
ოთხი წლის განმავლობაში თავის სა-
სარგებლო და ნაყოფიერის შრომით.

ბ. შარაშიძე.
სოფ. ჩოხატაური.

პართული წარმოდგენა ბათუმში.

ბათუმში შკოლის გახსნის მიზნით,
გავლილ კვირას, პატრეცემულის მეთე-
ვან შტრულის თაოსნობით, ქართული
სცენის მოყვარეებმა ანტონოვს თხზუ-
ლებიდან კომედია „მანა ბიძია მ
კოლი შვირთო?“ წარმოადგინეს.
წარმოდგენა იყო გამართული სულ
ახლათ აშენებულ საზაფხულო თეატრში,
სადაც არის სატურპო „პრეტანი“.

ჩვენ არ შევეჩებათ პატრეცემულს
მოთამაშეების როლებს სინამდელიათ
ანუ ნაკლულეკანებით აღარულებას,
რადგანაც შესაძლებელია რომელიმეს
ნაკლულეკანების გამოაშკარება ვახდე-
ბა მომავლისათვის ხალხის მომწაველე-
ლი. ამასათვის მეტათ არ დაეთვლით,
რომ ყველას ერთათ ერთნაირი გულ-
თადა მადლობა უძღვნათ, ამნაირი კე-
თათლობილური მიზნის სისრულეში
მოყვანისათვის.

ამნაირი მადლობის და ქების ბეჭდვით
მათთვის გადაცემის დროს ხელმძღვა-
ნელობ იმით, რომ საზოგადოთ საზოგა-
დოებისაგან (დამსწრენი იყვნენ მთელი
ბათუმის წარჩინებული პირები) ერთ
ხმათ ისმოდა დიდი მადლობა და თანა-
გრძობა. როგორც სჩანდა მათთვის
და მოთამაშეების საზოგადოებისაგან და
მსახურებელი პატრეცემულისაგან,
ახალ ქვეყანაში, ახალ ქართველებთან
პირველ ქართულ წარმოდგენას, შკო-
ლის გახსნის მიზნით, საკმარისი შთა-
ბეჭდილება მოეხდინა, რადგანაც ბევრი-
საგან ისმოდა თხოვნა, რომ ამავე მიზ-
ნით ხშირით იყოს წარმოდგენაო.

ბათუმელი ქართველი.

უცხო ქვეყნები

საზრანგეთი

ლონდონისა და პარიჟის გაზეთებში
დაწერილებით არის აწერილი სამხრეთ

„დროშის“ კორექსორდენსია

გურიიდან, 7 ივლისს. მუშა-ხალხის
ერთად-ერთ საუბრეს მისი მკლავის ძა-
ლა შეადგენს და ამ ძალის შენახვა
მისთვის უსაჭაროესი საქმეა. ამ ნაირად
რიგებიანი ექიმი ჩვენთვის დიდი ნუგე-
შია.

მაგრამ აკმაყოფილებენ, თუ არა, ამ
მხრათ ჩვენი ხალხს მოთხვენელებას
ეხლანდელი ესრედ წოდებული მაზრის
ექიპები? მათქმის ყველა მათგანი
მხოლოდ ფორმისათვის არიან მაზრის
ექიმად. ისინი სწამლობენ მარტო სა-
მაზრო ქალაქის მცხოვრებლებს; სოფ-
ლის ხალხისთვის კი მაზრის ექიმი მი-
უწოდებელია. მისი წყევანა ღარიბ გლეხს
ისრე ძვირად უჯდება, რომ ასში ერთი
გლეხი ვერ მიიწვევა ქალაქიდას ექიმს.

მათქვით დიდი ხარჯით და მეცადი-
ნეობით მიიწვია როგორმე ღარიბმა
გლეხმა მაზრის ექიმი; მეტმა წილმა ამ
ექიმთაგანმა ან სულ არ იცის ქართუ-
ლი ენა, ან იცის ისე სუსტად, რომ მე-
ასედს ვერას შეიტყობს ავთმყოფის გა-
რემოებას. მნას გარდა რიგინამა ექიმმა
კარგათ უნდა იცოდეს იმ ხალხის ცხოვ-
რება, რომელშიაც ის მოქმედებს.

ამ პირობების მოკლებული ექიმი
მარტო ფორმამა ხალხისათვის და მაგა-
თი წყალობითაა ის, რომ ჩვენს ხალხს
ნასწავლი მკურნალების არაფერი სწამთ,
მათი ნდობა არა აქვთ და მათს მეცნი-
ერებას დიდის ეჭვით უყურებენ. შკოლის
გაჭირებაში ჩვენებური გლეხი „სწაე-
ლული დობტორის“ ნაცვლად მიმარ-
თავს სოფლის ექიმსა და მარჩიელებს
და ამითი კიდევ უარეს მდგომარეობაში
ვარდება. ამისთვის სოფლის ექიმები და
მარჩიელები, არათუ მკირდებიან, თან-
და-თან მრავლდებიან.

ამნაირს მდგომარეობაშია დიდი უმე-
ტისობა ჩვენის ხალხისა და ამავე მდგო-
მარეობაში იყო ამ სამი-ოთხი წლის
წინად ჩვენი ბურიაც. მა რამოდენიმე
წელიწადია კი ჩვენი ხალხი თან-და-თან
ეჩვენა ნასწავლი ექიმის წამლობას და
რწმუნდება, რომ ნ ა მ დ ვ ი ლ ა დ

აფრიკიდან მოტანილის პრინცი ლუი-პოლონის გვამის დასაფლავების ცერემონია. მოგვსენებათ, რომ 1 ივლისს უნდა დასაფლავებიათ მიცვალებული. ამ დღისათვის დიდ ძალი ხალხი წასულა საფრანგეთიდან ჩიზლგერსტში, სადაც სახლობს ხოლმე საფრანგეთიდან განდევნილი იმპერატორის სახლობა და სადაც თავის მამასთან დასაფლავეს პრინცი.

მიცვალებულის გასვენებაზე დაესწრნენ: ინგლისის ტახტის მემკვიდრე უელსის პრინცი, რომელიც ყველაზე წინ მიიღოდა, შემდეგ იმის ძმები ჰერცოგები: მდინებურლისა, კემბრიჯისა და პონაპეტისა, ამათ მოსდევდნენ მონაკოს პრინცი, პრინცი შერომ ნაპოლეონი თავის ორის შვილით და სხვანი. ინგლისის კოროლევა მიქტორია, უელსის პრინცესა და სხვა სასახლის ქალები ამ დროს ნაიმიპერატორიკალ შეგენასთან იყვნენ და როგორც ამბობენ, ცხარის ცრემლით სტიროდნენ. საფრანგეთიდან ყველა ბონაპარტიული დეპუტატები და სენატორები მივიდნენ დამარხვის დროს დასასწრებელად. მუშა-ხალხს, ღარიბებს, წვრილვაჭრებს და სხვებს, ვისაც თავის ხარჯით წასვლა არ შეეძლო, მუქთს ბილეთს აღწევდნენ თურმე პარიკიდან ჩიზლგერსტამდინ წასასვლელად და უკან დასაბრუნებლად.

საფრანგეთის მმართველობას, როგორც იწერებინან, არ მოსწონებია, რომ ამის მეგობარ სახელმწიფომ—ინგლისმა იმისთანა დიდებით გაასვენა და ამისთანა პატივი სცა საფრანგეთის ტახტის მოცილეს და ახლანდელ რესპუბლიკულ მმართველობის მტერთ წარმომადგენელს. მაგრამ ინგლისი იმით იმართლეს თურმე თავს, რომ ამ პატივისცემაში პოლიტიკურ მხარე არა ერიო-რაო, კერძო იყოვო, ჩვენის წინდაუხედაობით მოჰქლეს ეს პრინციო და იბიტომ უფრო ვცემთ უკანაქელ პატივსაო და სხვ.

ოსმალეთი

სომხების ნაციონალურ პრეზიდიუმში (სტამბოლში) გაცხარებული ლაპარაკი ჩამოვარდნილა იმის თაბაზედ, რომ რუქელიიდან გადმოხვეწილ მაჰმადიანებს ოსმალეთის მთავრობა არზრუმის ვილაიეტში, სომხებს შორის, ასახლებსო. პრეზიდიუმში იყო აგრეთვე სჯა იმაზედ, რომ ამ მაჰმადიანების დასახლების გამო, სომხები არზრუმიდან სხვაგან სადმე გადასახლებას აპირებენო. ბადაწყვიტეს ეს გარემოება უცხო ქვეყნებს შენივლოდ და სთხოვონ, რომ აღუყრძალონ ოსმალეთს სომხეთში მაჰმადიანების დასახლება.

ბოლგარია

პი მანიფესტი, რომელიც, გვირგვინის კურთხევის შემდეგ, გამოსცა ბოლგარიის მთავარმა პლექსანდრე პირველმა: „ძვირფასო თანამემამულენო! ბოლგარიის ხალხმა ერთხმით ამომარჩია მე ბოლგარიის ტახტზე ასასვლელად. ღღეს ჩემი ახალი სამშობლოსი და დამინაზე ვადგამ ფეხს და საჭიროდ ვრაცხ ვაგიცხადოთ, რომ მე ღრმად ვგრძნობ და მესმის ის მძიმე მოვალეობა, რომელიც ხალხმა მომანდო; მე მსურს, რამდენათაც ღონე და ძალა მექნება, ვეძახურო და სიკეთე მოუტანო ჩვენს ქვეყანას.

„იქელი მაქეს ბოლგარიის ხალხის პაუროტიზმისა (მამულის-მოყვარეობისა), რომ ის დამენმარება ამ მძიმე საქმის შესრულებაში, რადგან ბოლგარიის ბედნიერებისათვის, რომელსაც დღეიდან მე ჩემი სიცოცხლე შევსწირე, ყველა იმის შევილების საერთო შრომა და მოღვაწეობა არის საჭირო. უშალი იყოს ჩვენი შემწე. ა ლ ე ქ ს ა ნ დ რ ე I.“

ინგლისი

ინდოეთიდან იწერებინან გაზ. „თაიმსს

ში, რომ ჩვენსა (ინგლისს) და პელანს შუა ამქამად სრული მშვიდობა ჩამოვარდაო. 6 ივლისს, სომხიდან მადის პაზულში მაიორი ძაენიარი, რომელიც ინგლისის ელჩად ინიშნება პელანის ემირის იაკუბ-ხანის კართანაო. მაიორს ძაენიარს მიჰყვება თან: ერთი სეკრეტარი, ერთი აფიცერი, აქიმი და 26 ცხენ ასანი და 50 ქვეითი სალდათები.

განცხადება

გამოგებლი კომიტატი თვილისის გუბარნიის თავად-აზნაურთა საზოგადოებისა უმსაწმინველად შეუძლებელთა მოსწავლეთათვის ამით აცხადებს, რომ არძების შემოტანა ბავშვების მიღებაზედ უკოლაში ამ წლის სექტემბრიდან შეიძლება იენისის ათიდგან აგვისტოს ოც-და-ხუთამდე. არძასთან საჭიროა იყოს წარმოდგენილი ნათლობის მოწმობა ან კანტორის, ან ადგილობრივი მღვდლისა. არძებს მიიღებს ვიცე-პრედსედატელი გამგებელი კომიტეტისა თვე. ღვეით იენეს ძე ავალი-შვილი თვილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა ბანკში და უკოლის მასწავლებელი უ. შიფიანი თვით უკოლის სადგომში, რომელიც იმყოფება ატყიაში, ატურის ქუჩაზე, თაქთაქიშვილის ახლებში.

(6-6)

გამოვიდა და ისქიდვა

„ბუთიაოზა“

ვლდეშლი აკაკი წამრთლისა

ისქიდვა ჩარკვიანის, მართანოვის და ბრიქროვის წიგნის მალაზიებში, აგრეთვე უფ. შევერდოვის ბაზეთის სააგენტოში, ბულვარზე.

რპ. გზა.	დ.ილა.	საღამ.	II კ.	III კ.	ტელეგრაფი	მან კაპ.	მაზანდა	მან კაპ.	თვილისის სამაჰრანალო.
თვილისი ..	9 21	5 18	3 კაპ.	2 კაპ.	მცი სიტყვა თვილისიდან.		თვილისი 11 ივლისს.		ქრეფნ. მ.იღ., წინამძღვაროვ. სახლი.
მცხეთა ..	10 11	6 27	85	44	ძავკასიის აქთა მზრის ყველა		შქვ. თვთ. ბანჯისა ფუთ.	2 20	ღღე დილის 8 საათიდან 10-დინ.
ზორი ..	11 58	9 43	3	1 53	ქალაქებში ..	50	შქვ. წითელი ..	1 60	მ რ შ ა ბ ა თ ს: ლ სიცივეი და
ხაშური ..	1 29	11 57	4 73	2 42	როსტოვს, მდვასს, მოსკოვს,	2	მერა ფუთი ..	1 30	ბარ-ლევიჩი—შინაგ. ავათმყოფობის.
სურამი ..	1 44		4 90	2 61	პეტერბურღს, მარშავს ..	2	ბამბა შრენისა, ფუთი.	8 20	ს ა მ შ ა ბ ა თ ს: შერმიშვიეი და
შეროილა ..	5 49		7 21	3 69	ოსმალეთში, შევიცარიაში ..	3	—ამერკისა, ფუთს ..	9 40	ბაბოვი—გულისა და შინაგ. ავათ-
რანი ..	6 57		8 44	4 31	იტალიაში და საფრანგეთში ..	3 50	ბაქტალი ბამბა ფუთი.	10 70	მყოფ; რეიხი—თვალის, შურავ-
სამტრედია ..	7 51		9 66	4 93	ინგლისში ..	3 75	მატყელი თუშური ფუთი.	8 40	ღვეი—კანისა და ვენეროიულის,
ახალ-სენაკი	8 43		10 71	5 47	ვოკბა		—თრაქამისა ფუთი ..	4 20	ბახუტოვი—ქალისა და ბავშვების.
ფოთი ..	9 50		12 24	6 26	ა) თვილისიდან: სამზღვარ გარეთ, მუთაისს, რუსეთს—ოველ		აბრეშუმ ნუზური სტ.	2 10	მ თ ს შ ა ბ ა თ ს: ლ სიცივეი—ში-
ფოთი ..	9 3				ღღე კვირს გარდა. ზუგდ. ორშ. და		ქონის ფუთი ..	5 80	ნაგ, ბაბოვი—ნერვების.
ახალ-სენაკი.	10 14		1 53	7 8	ხუთშ. მსურ. —პარასკ. და ორშ. ძა-		ქონის სანთელი ფუთი.	7 60	ხ უ თ შ ა ბ ა თ ს: შერმიშვიეი—ში-
სამტრედია ..	11 5		2 61	1 33	ხეთს—სამშ. და შაბ. ბ) მუთაი-		სტარინის სანთელი ფ.	12 35	ნაგ. ავათმყოფ. და შურავლევი—კანის
რიონი ..	12 13		3 84	1 97	სიდან: თვილისისა და ფოთისაკენ—		ხორცი ძროხისა. ლიტრა	— 81	და ვენეროიულის.
შეროილა ..	1 18	ღამე.	5 3	2 56	ყოველ ღღე კვირას გარდა. მსურ-		—ცხვისა, ლიტრა ..	— 90	პ ა რ ა რ ა ს კ ე ვ ს ი ქ ე ნ ბ ი ა ნ: ლ სი-
სურამი ..	5 12		1 10	7 34	გეთს—ორშ. და პარასკ.		სპირტი ვედრო ..	4 50	ცივეი, ბაბოვი, ბაბოვი და ბახუტოვი.
ხაშური ..	5 39		1 37	7 51	წიგნის გაგზავნა რუსეთში	კაპ	შაქარი ბროც. ფუთს ..	7 10	შ ა ბ ა თ ს: შერმიშვიეი, რეიხი და
ზორი ..	7 5		4 8	9 24	და სამზღვარ გარეთ:		—ფხენილა ფუთი ..	5 70	შურავლევი.
მცხეთა ..	8 50		6 59	11 39	ღა წ-გნის ..	3	შავა რვალი გრვ. ..	— 65	მ რ ბ ე ბ ტ ი — კ ბ ი ლ ს ე ქ ი მ ი და
თვილისი ..	9 31		7 56	12 24	ღა გვტალის (სამი მისხლი) ..	7	შეთი ქუნჯუთისა ფუთი.	13 20	ბაბოვი მიიღებენ შინ, ღარიბებს
							თამბაქო საშუალო ფთ.	6 70	მუქთად.